

Research on Women's Sport

Journal homepage: <https://rws.ssric.ac.ir/>

Research Article

Analysis of the Gap Between Global Standards and the Reality of Iranian Female Athletes

Vajiheh Javani^{*1} , Mina Alemi²

1. Associate Professor, Department of Sport Management, Faculty of Physical Education and Sports Sciences, University of Tabriz, Tabriz, Iran.

2. M.A in Sport Management, Department of Sport Management, Faculty of Physical Education and Sports Sciences, University of Tabriz, Tabriz, Iran.

Received: 14/04/2025, Accepted: 02/08/2025, Online Published: 20/07/2025

*Corresponding Author: Vajiheh Javani, Email: v.javani@tabrizu.ac.ir

How to Cite: Javani, V., Alemi, M. (2025). Analysis of the Gap Between Global Standards and the Reality of Iranian Female Athletes. *Research on Women's Sport*, 2(7), 01-12. In Persian. Doi: [10.22089/rws.2025.17944.1063](https://doi.org/10.22089/rws.2025.17944.1063)

Extended Abstract

Background and Purpose

Sports serve as a powerful platform for cultural solidarity, diplomacy, and social justice, yet global sporting standards sometimes conflict sharply with local cultural and religious norms. This study investigates the specific gap between international sports regulations and the lived realities of Iranian female athletes. Focusing on attire regulations, governing-body rules, institutional practice, and athletes' psychological experiences, the research examines how these intersecting pressures affect access, performance, and representation at major events. The primary purpose is to identify and analyze the dimensions of the gap from the perspectives of athletes and coaches with firsthand international experience and to propose practical recommendations for reducing barriers. By centering voices of those directly affected, the study contributes empirical detail to debates about inclusive policy, cultural pluralism in sport, and athlete wellbeing. An illustrative table summarizing participant demographics and a figure depicting the thematic network are used to clarify the study sample and analytic structure.

Methods

This study used a qualitative design to explore in depth the experiences of Iranian female athletes and their coaches regarding the interaction between international norms and local cultural-religious requirements. Purposive and criterion sampling identified twenty participants (twelve female athletes and eight coaches) who had direct experience in international competitions and had encountered dress- or identity-related challenges. Participants represented a range of sports in which appearance and attire regulations have been salient, including futsal, athletics, tennis and combat sports. Semi-structured interviews were conducted in a private setting, lasting an average of 45 minutes, guided by an interview schedule covering background, international competition experience, dress and equipment constraints, encounters with officials, psychological effects, and views on regulatory reform. All interviews were audio recorded with participants' consent and

Copyright: © 2023 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

transcribed verbatim. Transcripts were anonymized and checked for accuracy against recordings. Thematic network analysis was applied in three iterative phases: (1) open coding to extract basic themes, (2) clustering basic themes into organizing themes, and (3) synthesizing organizing themes into global themes. Coding was performed independently by two researchers to enhance credibility; discrepancies were resolved through discussion and consensus. Member checking was used by returning summaries to a subset of participants to confirm interpretation, and an audit trail documented analytic decisions. Ethical approval was obtained from an institutional review board; participants provided informed consent and were assured of confidentiality. Reflexive notes were kept throughout data collection to account for researcher positionality and to increase transparency. Recruitment used professional networks and federation contacts; inclusion required national team membership and participation in at least one international event. Data collection continued until thematic saturation. Coding was organized in NVivo and translations employed forward/back procedures to preserve nuance. Triangulation across athlete and coach narratives increased trustworthiness and rich contextual detail was provided in the participant table and field notes.

Results

Thematic analysis produced three global themes that together describe the gap between global standards and the realities of Iranian female athletes: (1) cultural-sports challenges and conflicts, (2) international legal frameworks and regulatory friction, and (3) role-modeling and adaptive strategies. Across the sample of twenty participants, all described one or more manifestations of cultural-regulatory tension; seventeen participants specifically cited attire and hijab-related constraints as primary impediments. Cultural-sports challenges and conflicts: Participants reported multiple practical problems caused by mandated dress. Common basic themes included thermal discomfort during high-intensity exercise, restricted range of motion that affected technique (noted by athletes in wrestling and athletics), equipment incompatibility (e.g., head coverings interfering with helmets or ear protection), and persistent concerns about public modesty and family expectations. Several athletes emphasized that beyond physical constraints, symbolic concerns fear of negative attention or misinterpretation shaped their decisions to withdraw from certain events or to alter competitive strategies. Coaches recounted instances where training loads were modified to reduce overheating risk, and where selection decisions considered athletes' comfort with international dress requirements. International legal frameworks and regulatory friction: Participants pointed to specific rules and enforcement practices that created barriers. Ten interviewees referenced federation-level prohibitions or ambiguous clauses (for example, cited instances related to FIFA's historical treatment of head coverings) and inconsistent enforcement across host venues. Consequences included last-minute disqualifications, administrative delays, and reputational costs when athletes were forced to negotiate exceptions. Coaches described the administrative burden of securing waivers and the demoralizing effect of uncertain rulings on team dynamics. Role-modeling and adaptive strategies: Despite obstacles, seven athletes recounted successful international performances while wearing Islamic dress. These cases illustrated practical adaptations: sport-specific hijab designs that minimized bulk, equipment modifications, tailored warm-up regimes, psychological reframing to integrate religious and athletic identities, and leveraging national or international advocates to negotiate accommodations. Successful athletes reported higher self-efficacy, visibility effects that improved public perceptions, and incremental shifts in organizers' attitudes when demonstrable safety and performance standards were met. Psychological outcomes: Identity conflict, anticipatory anxiety, and performance pressure emerged across themes. Fourteen participants described anxiety linked to identity management, which they correlated with concentration lapses and variable competition outcomes. Overall, findings portray a multi-layered gap that is both procedural and embodied, requiring coordinated policy, technical, and

psychosocial responses. An illustrative table details participant demographics and sport distribution, while a thematic network figure maps theme relation. Findings show practical adjustments require parallel policy flexibility and psychosocial support. Urgently.

Conclusion

The findings show the gap between global sports standards and Iranian female athletes' realities results from interlocking cultural, legal, and psychological factors. Rigidity in attire regulations, uneven enforcement, and equipment incompatibilities produce practical barriers to participation; identity conflict and anticipatory anxiety further degrade performance and wellbeing. Importantly, documented cases of successful international participation while maintaining Islamic dress demonstrate that inclusive solutions are feasible when technical safety, design adjustments, and institutional support align. Recommended actions include developing flexible, safety-based attire guidelines; ensuring consistent and transparent enforcement across events; investing in psychological support services for athletes; and establishing formal channels for dialogue between international federations and culturally diverse stakeholders. National sport bodies should compile and disseminate best-practice adaptation models to inform rulemaking. Combined, these measures can reduce barriers, promote equitable access, and build a global sporting environment that respects cultural diversity while safeguarding athlete performance and dignity and encourage long-term cultural change.

KeyWords: Iranian women athletes, Fourth Football Law, global standards, Olympics.

Article Message

The practical contribution of this study is an evidence-based interdisciplinary framework that proposes actionable strategies to bridge the gap between international sporting standards and the cultural–religious realities faced by Iranian female athletes. These strategies including the standardization of sport-specific, culturally compliant apparel, the revision of federation policies through specialized committees, and the development of psychological support programmes and international networking offer concrete guidance for national and international policymakers aiming to harmonize global norms with cultural diversity.

Ethical Considerations

This study, all ethical principles have been observed. Participants took part in the interviews after giving informed consent, having been made aware of the objectives and procedures of the research. Maintaining the confidentiality of their information and their privacy was one of the main requirements of the study, and all stages of data collection were conducted in a secure and trusted environment

Authors' Contributions

The authors of this Research had equal participation in all the states of project implementation including design implementation and writing.

Conflict of Interest

The authors declare that there is no conflict of interest in conducting this research or preparing this article. All research activities were carried out independently, impartially, and without any affiliation to political, commercial, or organizational factors.

Acknowledgments

Sincere thanks and appreciation are extended to all those who, with their constructive comments and feedback, assisted at every stage of the research.

پژوهش در ورزش زنان

Journal homepage: <https://spsyj.ssric.ac.ir>

نوع مقاله: پژوهشی

تحلیل شکاف بین استانداردهای جهانی و واقعیت ورزشکاران زن ایرانی

وجیهه جوانی*^۱، مینا عالمی^۲

۱. دانشیار مدیریت ورزش، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.
۲. کارشناسی ارشد مدیریت ورزش، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۱/۲۵، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۴/۲۹، تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۵/۱۱

*نویسنده مسئول: وجیهه جوانی، E-mail: v.javani@tabrizu.ac.ir

How to Cite: Javani, V., Aleami, M. (2025). Analysis of the Gap Between Global Standards and the Reality of Iranian Female Athletes. Research on Women's Sport, 2(7), 01-12. In Persian. Doi: 10.22089/rws.2025.17944.1063

چکیده

ورزش به عنوان فضای برقراری ارتباط فرهنگی و عدالت اجتماعی، در جوامعی با ویژگی‌های فرهنگی-مذهبی خاص از جمله ایران با چالش‌های متعددی مواجه می‌شود. این پژوهش به تحلیل شکاف بین استانداردهای جهانی ورزشی و واقعیت‌های زیسته ورزشکاران زن ایرانی پرداخت. در این مطالعه از رویکرد کیفی و مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته با ۲۰ نفر از ورزشکاران و مربیان دارای تجربه حضور در رویدادهای بین‌المللی بهره برده شد. داده‌های حاصل از مصاحبه‌ها با استفاده از روش تحلیل شبکه‌ای مضامین (تماتیک) استخراج شدند و در قالب سه تم اصلی به نام‌های «چالش‌ها و تضادهای فرهنگی-ورزشی»، «ضوابط مجامع بین‌المللی» و «مدل نقشی زنان ورزشکار ایرانی» سازمان‌دهی شدند. یافته‌های پژوهش نشان داد، محدودیت‌های پوششی ناشی از الزامات فرهنگی و مذهبی به همراه فشارهای روان‌شناختی ناشی از تضاد هویتی، فرصت‌های برابر را در رقابت‌های بین‌المللی تضعیف می‌کند. مواردی همچون قانون چهارم فوتبال نمونه‌ای از مقررات محدودکننده است که در همخوانی با ارزش‌های فرهنگی داخلی مشکل‌ساز می‌شود. از سوی دیگر، تجربه‌های موفق برخی ورزشکاران در تطبیق با استانداردهای پوششی، قدرت تغییر نگرش جهانی به زنان ورزشکار را به اثبات می‌رساند. در نهایت، اصلاح مقررات، حمایت‌های روان‌شناختی و تدوین استانداردهای انعطاف‌پذیر می‌تواند مسیر بهتری برای ایجاد عدالت ورزشی و تعامل سازنده بین هنجارهای جهانی و ارزش‌های محلی ایجاد کند.

واژگان کلیدی: زنان ورزشکار ایرانی، قانون چهارم فوتبال، استانداردهای جهانی، المپیک.

مقدمه

در جهان امروز، ورزش به عنوان یکی از عرصه‌های بزرگ برای همبستگی انسان‌ها، فرصتی منحصر به فرد برای نمایش تنوع فرهنگی و تقویت ارزش‌های برابری و عدالت است (سومگ و پاپ^۱، ۲۰۲۴). اصول منشور المپیک که از برابری جنسیتی، تنوع فرهنگی و احترام به تفاوت‌ها حمایت می‌کند، به نوعی نماینده آرمان‌های سطح بالای بشری در حوزه ورزش محسوب می‌شود (بیولاتوا^۲، ۲۰۱۸)؛ با این حال، این اصول در مواجهه با مسائل عملی و پیچیدگی‌های فرهنگی-اجتماعی دچار چالش‌هایی جدی می‌شوند. یکی از بارزترین نمونه‌های این تناقض، شرایط ورزشکاران زن ایرانی در میادین بین‌المللی است؛ زنانی که به نمایندگی از فرهنگی با الزامات مذهبی و اجتماعی خاص، با استانداردهای جهانی که گاه با این الزامات در تضادند روبه‌رو هستند (آگوستینا^۳ و همکاران، ۲۰۲۴).

حضور زنان ایرانی در عرصه‌های بین‌المللی ورزشی، نمونه‌ای برجسته از پیچیدگی این تناقض‌ها است. این ورزشکاران نه تنها با محدودیت‌ها و موانع فرهنگی-اجتماعی در داخل کشور مواجه‌اند (صادقی و همکاران، ۲۰۱۸)، بلکه با چالش‌هایی نظیر قواعد پوششی خاص برخی فدراسیون‌ها و تفسیرهای متفاوت از اصول بی‌طرفی و ایمنی نیز دست‌وپنجه نرم می‌کنند (جهرمی، ۲۰۲۱). این چالش‌ها نه تنها فرصت‌های برابر را در عرصه ورزش زیر سؤال می‌برد، بلکه پرسش‌هایی بنیادین در مورد سازگاری آرمان‌های عدالت و تنوع فرهنگی با واقعیت‌های سیاست‌گذاری ورزشی نیز ایجاد می‌کند (جهرمی، ۲۰۲۱). از جمله بارزترین مصادیق موانع موجود، قانون چهارم فوتبال است؛ قانونی که به بهانه‌هایی مانند رعایت ایمنی و حفظ بی‌طرفی سیاسی یا مذهبی، محدودیت‌هایی برای ورزشکاران زن با پوشش مذهبی ایجاد کرده است (کاکس^۴ و همکاران، ۲۰۱۷). نمود عینی این مسئله در مسابقات مقدماتی المپیک ۲۰۱۲ دیده شد؛ زمانی که تیم ملی فوتبال زنان ایران به دلیل ممنوعیت استفاده از روسری از رقابت‌ها کنار گذاشته شد (ایوب^۵، ۲۰۱۱؛ پروس^۶، ۲۰۱۵). این اتفاق نه تنها شرایط دشوار ورزشکاران ایرانی را در رقابت‌های جهانی آشکار کرد، بلکه به عنوان نمونه‌ای از تأثیر قوانین بین‌المللی بر فرصت‌های زنان ایرانی، مدنظر قرار گرفت و نقد گسترده‌ای نیز به آن وارد شد. چنین رویدادی بحث‌هایی جدی را درباره وجود تبعیض‌های نهفته در سیاست‌گذاری‌های ورزشی بین‌المللی برانگیخت و چالش‌های موجود در راستای تحقق آرمان‌های برابری و تنوع فرهنگی را بیش از پیش برجسته کرد. در همین راستا، تناقض میان اصول منشور المپیک و محدودیت‌هایی که برای ورزشکاران زن ایرانی ایجاد شده است، نمودی آشکار از این چالش‌ها را نشان می‌دهد (پروس، ۲۰۱۵؛ آگوستینا و همکاران، ۲۰۲۴).

منشور المپیک که بر ضرورت نبود تبعیض براساس نژاد، مذهب یا جنسیت تأکید دارد، فلسفه‌ای فراگیر و جهانی از عدالت در ورزش ارائه می‌کند (مستر^۷، ۲۰۲۴)، اما اعمال قوانین محدودکننده‌ای همچون ممنوعیت حجاب، این اصول را زیر سؤال برده و به تضعیف اعتماد به عدالت جهانی در ورزش منجر شده است (بن و داگکاس^۸، ۲۰۱۷)؛ این در حالی است که هدف اصلی المپیک ایجاد فضایی برای شمول واقعی و احترام به تنوع فرهنگی است (بیولاتوا، ۲۰۱۸)؛ اما چنین محدودیت‌هایی تصویری متناقض از این آرمان‌ها ارائه می‌دهد و بر لزوم بازنگری در سیاست‌گذاری‌های ورزشی تأکید دارد (بن و داگکاس، ۲۰۱۷؛ گارسیا^۹، ۲۰۲۲). افزون بر این، این چالش‌ها تنها به محدودیت‌های رسمی ختم نمی‌شود، بلکه پیامدهای گسترده‌تری نیز دارد. تضاد فرهنگی، احساس نمایندگی مضاعف (هم برای کشور و هم برای فرهنگ) و تجربه طرد ضمنی از جانب نهادهای جهانی، همه بر عملکرد و روحیه ورزشکاران زن ایرانی تأثیری عمیق می‌گذارند. آنان باید میان وفاداری به ارزش‌های شخصی و الزامات بین‌المللی تعادل برقرار کنند که این امر فرایند آماده‌سازی آنان برای رقابت‌های جهانی را دوچندان پیچیده می‌کند (آگوستینا و همکاران، ۲۰۲۴).

1. Ciomag & Pop
2. Bulatova
3. Agustina
4. Cox
5. Ayub
6. Prouse
7. Mestre
8. Benn & Dagkas
9. García

پرداختن به این موضوع در برهه کنونی از چند منظر ضرورتی انکارناپذیر دارد: نخست، با نزدیک شدن به رویدادهای بزرگ بین‌المللی همچون المپیک و مسابقات جهانی آتی، این چالش‌ها برای نسل جدید ورزشکاران زن ایرانی بار دیگر مطرح خواهد شد؛ دوم، روند فزاینده گفتمان‌های مربوط به عدالت جنسیتی و تنوع فرهنگی در عرصه جهانی، فرصتی استثنایی برای بازنگری در قوانینی است که ناخواسته به طرد گروه‌های خاصی از ورزشکاران می‌انجامد (بن و داگکاس، ۲۰۱۷)؛ سوم، تجربه تغییر در برخی قوانین محدودکننده، نظیر اصلاح قانون چهارم فوتبال در سال ۲۰۱۴، نشان می‌دهد که تحلیل‌های انتقادی و مستند می‌تواند منجر به تغییرات مثبت در این عرصه شود. در این راستا، شاهزاده سلطنتی علی بن الحسین از اردن، به‌عنوان معاون رئیس فیفا، رهبری کارزاری برای لغو ممنوعیت را بر عهده داشت. او در لابی‌های خود از حجاب به‌عنوان نشانه‌ای از عفت متواضعانه فرهنگی استفاده کرد و اجازه نداشتن آن را به‌عنوان عملی تبعیض‌آمیز مطرح کرد (پروس ۲۰۱۵).

شایان ذکر است، شکاف فزاینده بین استعدادهای بالقوه زنان ورزشکار ایرانی و محدودیت‌های ساختاری بین‌المللی، تهدیدی جدی برای توسعه پایدار ورزش زنان در ایران محسوب می‌شود که نیازمند راهکارهای عملی و فوری است. با تمام این چالش‌ها، تلاش برای یافتن راه‌حلی که تعادل میان حفظ هویت فرهنگی و رعایت الزامات بین‌المللی را ممکن کند، ضروری به نظر می‌رسد. نمونه‌هایی از موفقیت زنان ورزشکار کشورهای اسلامی در سازگاری با این شرایط، همچون حضور زهرا لاری در مسابقات اسکیت روی یخ با حفظ پوشش اسلامی، نشان‌دهنده ظرفیت یافتن راهکارهای عملی است (بحرین‌والا و اوکانر، ۲۰۲۲). این موارد می‌توانند الگویی برای مواجهه با شکاف موجود باشند. مقاله حاضر با تمرکز بر تحلیل این شکاف، تلاش می‌کند تا تصویری جامع و چندلایه از واقعیت‌های جاری ارائه دهد و راه‌حلی ممکن برای کاهش این تناقض‌ها پیشنهاد کند. بررسی قوانین پوششی در رشته‌های مختلف، تحلیل تناقض‌های حقوقی و فرهنگی و مطالعه پیامدهای عملکردی و روانی این مسائل، مبنای بحث ما خواهد بود. این تحلیل نه‌تنها برای ورزشکاران زن ایرانی، بلکه برای سیاست‌گذاران ورزشی در عرصه‌های بین‌المللی نیز می‌تواند چشم‌اندازی جدید از چالش‌ها و فرصت‌های پیش‌رو ارائه دهد. همچنین این پژوهش با هدف پاسخگویی به پرسش‌های بنیادینی درباره این شکاف طراحی شده است: نخست، چگونه قوانین و استانداردهای جهانی ورزش به طور خاص بر محدودیت حضور زنان ایرانی در میدانی بین‌المللی تأثیر می‌گذارند؟ دوم، تناقض میان اصول اعلامی منشور المپیک در زمینه تنوع فرهنگی و عملکرد واقعی نهادهای ورزشی چگونه بر تجربه زیسته ورزشکاران زن ایرانی اثر می‌گذارد؟ سوم، چه راهکارهای عملی و الگوهای موفق برای کاهش این شکاف در رشته‌های مختلف ورزشی وجود دارد؟ و چهارم، چه چارچوب‌های حقوقی و فرهنگی می‌تواند به سازگاری میان استانداردهای بین‌المللی و الزامات فرهنگی-مذهبی ورزشکاران زن ایرانی کمک کند؟

وجه تمایز و نوآوری این پژوهش در چند سطح تبیین‌شدنی است: نخست، برخلاف اکثر مطالعات پیشین که عمدتاً بر محدودیت‌های داخلی متمرکز بوده‌اند، این تحقیق بر نقش ساختارهای جهانی ورزش در ایجاد محدودیت برای زنان ورزشکار ایرانی تأکید دارد؛ دوم، این پژوهش با بهره‌گیری از رویکردی میان‌رشته‌ای، ابعاد حقوقی، فرهنگی، روان‌شناختی و عملکردی موضوع را در پیوند با یکدیگر بررسی می‌کند؛ سوم، به جای اتخاذ رویکردی تک‌بعدی، این مقاله با ارائه مطالعات موردی مشخص (همچون قانون چهارم فوتبال) و تحلیل تطبیقی راهکارهای موفق در رشته‌های مختلف، مسیری عملی برای مواجهه با این چالش‌ها ترسیم می‌کند؛ چهارم، این تحقیق با پیشنهاد الگویی برای سازگاری بین احترام به تنوع فرهنگی و حفظ استانداردهای فنی، گامی فراتر از صرف نقد وضع موجود برمی‌دارد و چارچوبی کاربردی برای اصلاحات آینده ارائه می‌دهد.

روش پژوهش

روش به‌کاررفته در این تحقیق، کیفی بود که از طریق مصاحبه‌های عمیق با استفاده از سؤالات نیمه‌ساختاریافته انجام شد. مصاحبه با زنان ورزشکار و مربیان ایرانی که سابقه حضور در رویدادهای بین‌المللی ورزشی داشتند، صورت گرفت. داده‌ها به روش تحلیل مضمون یا تماتیک^۲ از متن مصاحبه‌های اجراشده، استخراج و عوامل و مفاهیم شناسایی شد. تحلیل مضمون شیوه‌ای در روش

1. Bahrainwala & O'Connor
2. Thematic analysis

پژوهش کیفی است که بر شناسایی، تحلیل و تفسیر الگوی معانی داده‌های کیفی تمرکز دارد (تری^۱ و همکاران، ۲۰۱۷). تحلیل مضمون به روش‌های گوناگون انجام می‌شود. چهار روش مرسوم در تحلیل مضمون به این شرح هستند: الف) قالب مضامین، ب) ماتریس مضامین، ج) شبکه مضامین و د) تحلیل مقایسه‌ای (تامپسون^۲ و همکاران، ۲۰۲۲). در این پژوهش از روش تحلیل شبکه مضامین استفاده شد. شبکه مضامین روش مناسبی در تحلیل مضمون است که آترایداسترلینگ^۳ آن را توسعه داد. روش نمونه‌گیری مدنظر در این تحقیق از نوع هدفمند بود. نمونه‌گیری هدفمند به معنای انتخاب هدفدار واحدهای پژوهش برای کسب دانش یا اطلاعات است. این نوع نمونه‌گیری شامل انتخاب واحدهای پژوهشی براساس هدف پژوهش است (کمپبل^۴ و همکاران، ۲۰۲۰)؛ بر این اساس، محقق مطابق با هدف تحقیق، به زنان ورزشکار و مربیان ایرانی که سابقه حضور در رویدادهای بین‌المللی ورزشی داشتند، مراجعه کرد (جدول ۱). سپس با ۲۰ نفر از آن‌ها، پس از توضیح کامل درباره موضوع و هدف تحقیق، به طور میانگین به مدت ۴۵ دقیقه به مصاحبه پرداخت. از مصاحبه شانزدهم به بعد، داده جدیدی به دست نیامد و اشباع نظری حاصل شد، ولی پژوهشگران برای اطمینان، تا مصاحبه سی‌ام ادامه دادند.

جدول ۱- ویژگی‌های جمعیت‌شناختی مصاحبه‌شوندگان

Table 1- Demographic characteristics of interviewees

ردیف Row	کد Code	سن Age	سابقه حضور در مسابقات History of participation in competitions	رشته ورزشی Sport field
1	A	28	یک سال در تیم ملی	تکواندو
2	B	26	دو سال در تیم ملی	دوچرخه‌سواری
3	C	26	دو سال در تیم ملی	والیبال
4	D	26	دو سال در تیم ملی	دوومیدانی و دوگانه
5	E	29	یک سال در تیم ملی	تنیس روی میز
6	F	28	دو سال در تیم ملی	تنیس روی میز
7	J	25	یک سال در تیم ملی	کیک بوکس
8	H	23	یک سال در تیم ملی	کیک بوکس
9	I	30	دو سال در تیم ملی	دوگانه و صحرانوردی
10	M	39	حضور در مسابقات بین‌المللی	فوتسال
11	L	38	حضور در مسابقات بین‌المللی	فوتسال
12	N	23	حضور در مسابقات بین‌المللی	تکواندو
13	G	36	حضور در مسابقات بین‌المللی	تکواندو
14	K	36	حضور در مسابقات بین‌المللی	دوچرخه‌سواری
15	O	25	حضور در مسابقات بین‌المللی	تیراندازی
16	P	28	حضور در مسابقات بین‌المللی	شطرنج
17	Q	25	حضور در مسابقات بین‌المللی	هندبال
18	R	24	حضور در مسابقات بین‌المللی	فوتسال
19	S	26	حضور در رقابت‌های برون‌مرزی	کاراته
20	V	27	حضور در رقابت‌های برون‌مرزی	کاراته

1. Terry
2. Thompson
3. Attride-Stirling
4. Campbell

نتایج

در یافته‌های به‌دست‌آمده از فرایند تحلیل داده‌ها، پژوهشگران ابتدا مصاحبه‌های عمیق انجام‌شده را به صورت گفتاری مستند کرده و سپس گزارش‌های نوشتاری آن‌ها را تهیه کردند. براساس این روند، تمامی داده‌ها به‌عنوان مبنایی برای تحلیل بررسی شدند. در گام بعدی، واحدهای معنایی با استخراج جملات کلیدی از گزارش‌های مصاحبه به‌عنوان کدهای مشخص شناسایی شدند (جدول ۲). پژوهشگران با استفاده از فرایندی سیستماتیک، پایین‌ترین سطح مسائل پدیده را از متن استخراج کردند؛ به عبارت دیگر، مضامین پایه به‌عنوان اجزای ابتدایی و اساسی از داده‌ها شناخته شدند. پس از شناسایی مضامین پایه، عبارات، جملات و اشاراتی که از تلاش‌های افراد مصاحبه برای تغییر و رفع مشکلات موجود در مسیر ورزش حرفه‌ای حکایت داشتند، استخراج شده و براساس مقوله‌های معنایی مشترک گروه‌بندی شدند. این فرایند دسته‌بندی، ضمن تلخیص مضامین پایه به عناصر مجردتر و انتزاعی‌تر، زمینه‌ساز تشکیل ساختارهای سازمان‌دهنده کلی در داده‌ها شد. در مرحله نهایی، پژوهشگران با گردآوری و تجميع مضامین سطح بالا، مضامین غالب و فراگیر را در قالب استعاره‌های اساسی به دست آوردند (جدول ۳). این مضامین فراگیر نشان‌دهنده چارچوب مفهومی کلی پژوهش هستند و به تبیین ابعاد و الزامات تجربه ورزشکاران در مواجهه با چالش‌های مطرح شده کمک می‌کنند. به طور کلی، این روند از کدگذاری اولیه تا استخراج مضامین فراگیر، امکان درک عمیق و ساختارمند پدیده بررسی‌شده را فراهم کرد و مبنایی قوی برای تفسیر نتایج پژوهش ارائه داد.

جدول ۲- خلاصه‌ای از مضامین پایه استخراج‌شده از مصاحبه‌ها

Table 2 - Summary of basic themes extracted from the interviews

نشانگر متن مصاحبه مضامین پایه	
L12	در برخی زمینه‌های ورزشی امروزی، سبک پوشش زنان مسلمان به‌گونه‌ای استاندارد نشده است که به مشارکت آن‌ها در تورنمنت‌های بین‌المللی اجازه داده شود.
M12	گاهی اوقات، برخورد ایدئولوژیک و تنش‌های سیاسی پیرامون کشورها موجب شده است تا فضای مسابقات ورزشی دچار ابهام شود. سال‌های پیش شاهد بودیم که تیم ما از صحنه‌های بین‌المللی کنار گذاشته شد.
M13	نمونه‌ای از آثار زبان‌بار ترکیب سیاست با قوانین بین‌الملل را می‌توان تقریباً ده سال پیش طی تصویب یک قانون ضداسلامی دید که به زنان فوتبالیست ما اجازه شرکت در رقابت‌های بین‌المللی را نداد.
G11	با وجود اینکه برای هر جامعه‌ای افراد با دیدگاه‌های افراطی وجود دارد که می‌تواند شرایط رقابت را تحت‌تأثیر قرار دهد، این مشکلات امروزه به مراتب کمتر و با شدت کمتری تجربه می‌شود.
I6	حجاب ما تا حدودی در رقابت‌های بزرگ بین‌المللی پذیرفته شده، است اما در کشورهای اروپایی به طور کامل به زنان مسلمان حق شرکت در مسابقات داده نمی‌شود.
O8	اگر هریک از زنان جامعه ما آزادانه و بدور از فکرهای زائد به ورزشی که در آن استعداد دارند بپردازند و جلو بروند، صد درصد آینده ورزشی روشن خواهد بود و موفقیت‌های بیشتری کسب می‌کنند.
I8	هنگام مسابقات خارج از کشور، بیشتر افراد پوشش ما را اجباری از طرف دولتمانی می‌دانستند و نگاهی همراه با دلسوزی و تحقیر به ما داشتند.

جدول ۳- مضامین سازمان‌دهنده و مضامین فراگیر

Table 3 - Organizing themes and overarching themes

مضامین پایه مضامین سازمان‌دهنده مضامین فراگیر	
چالش‌ها و تضادهای فرهنگی-ورزشی	محدودیت‌های فرهنگی در تعامل با استانداردهای ورزشی O1, B5, M8, M9, G3, A9 I1, H1, H2, J7, B1, G2, C1, C4, C9,
	تنش میان ارزش‌های بومی و انتظارات بین‌المللی N3, N4, E6, J1, J2, J5, F6, D1, D5, M10, G6, P1, A10
	فشارهای روانی ناشی از تضاد هویتی N2, L7, J12, K2, K15, P8, A2
	نبود عدالت جنسیتی واقعی در ورزش E4, E5, J4, C8, K1, G1, P2, A1, A5, A7, E1, F1
	شکاف در فرصت‌های برابر برای زنان ورزشکار O5, L4, L5, O11, E7, E11, J11, K6
ضوابط مجامع بین‌المللی	تضاد قوانین فدراسیون‌ها با ارزش‌های فرهنگی L1, E8, C5, M4, A3
	سیاست‌های کلان نظام در تطبیق با مقررات جهانی O16, I5, F4, M1, M3
	تفکر حجاب اسلامی به‌عنوان یک چالش قانونی O12, O13, I6, I8, E3, V11
	قوانین بازدارنده پوشش در ورزش L12, E10, S10, V9, R11, G7, O8
	تأثیر تنوع فرهنگ‌ها بر سیاست‌گذاری‌های بین‌المللی M13, N5, V5, V8, Q10, R6, O14
مدل نقشی زنان ورزشکار ایرانی	خلل در ارزش‌های المپیک ناشی از دخالت سیاست در ورزش L9, M12, K11, B3, V10, R9, N8
	تسلط اصول سکولاریسم در مجامع بین‌المللی O10, K8, G8, S9, O7, L10, K10, M7, Q6
	سهم مؤثر زنان ایرانی در مجامع بین‌المللی O9, L14, J8, F5, C11, K13, M2, G4, P4, P7, P11
	تحول نگرش‌های بین‌المللی N7, L15, L16, J9, D6, C6, C10, B4, P9, P10, A11, R5, G10
	استاندارد سازی لباس‌های ورزشی-اسلامی N1, I7, E2, C3, K7, K9, A12, O15
	رسانه‌ها و نمایندگی فرهنگی K12, K14, A6, Q2, Q3, S2, N6, L2, L3
	رسانه‌ها، ابزار ترویج ورزش زنان در ایران O4, L11, I2, I3, K4, G5, L8, G13, L13, I4,
	ترویج هم‌گرایی فرهنگی O6, E9, J6, J10, F2, F3, D3, D4, B2, M5, M6, M11, G12, P5, P6, A4, A8

پس از تحلیل داده‌های پژوهش، ۱۸ مضمون سازمان‌دهنده و ۳ تم اصلی یا مضمون فراگیر از مصاحبه‌ها، استخراج شدند (جدول ۳). سه تم اصلی با عنوان‌های «چالش‌ها و تضادهای فرهنگی-ورزشی»، «ضوابط مجامع بین‌المللی» و «مدل نقشی زنان ورزشکار ایرانی» است که در ادامه درباره هر یک توضیح داده می‌شود.

چالش‌ها و تضادهای فرهنگی-ورزشی

یکی از برجسته‌ترین یافته‌های این پژوهش، وجود تنش میان الزامات فرهنگی و استانداردهای جهانی در ورزش است. ورزشکاران زن ایرانی به دلیل الزامات مذهبی و اجتماعی با چالش‌هایی روبه‌رو هستند که فرصت‌های برابر در عرصه ورزش را زیر سؤال می‌برد (جهرمی، ۲۰۲۱). محدودیت‌های پوششی، فشارهای روانی ناشی از تضاد هویتی و نبود عدالت جنسیتی واقعی از جمله چالش‌های اصلی هستند. این عوامل نه تنها بر عملکرد و آمادگی روانی ورزشکاران تأثیر می‌گذارند، بلکه هویت فرهنگی آنان را در مواجهه با انتظارات بین‌المللی نیز دچار بحران می‌کنند. یکی از مصاحبه‌شوندگان (D5) اظهار کرد: گاهی اوقات احساس می‌کنم که باید میان حفظ ارزش‌های شخصی و پذیرش قوانین جهانی یکی را انتخاب کنم که این امر بسیار استرس‌زا است.

ضوابط مجامع بین‌المللی

یافته‌ها نشان‌دهنده تضاد عمیق میان قوانین و سیاست‌های بین‌المللی با ارزش‌های فرهنگی کشورها است. ورزشکاران زن ایرانی با قوانینی مواجه هستند که اغلب با پوشش مذهبی آنان در تضاد است (آگوستینا و همکاران، ۲۰۲۴)؛ به عنوان مثال، قانون چهارم فوتبال محدودیت‌هایی برای پوشش ایجاد می‌کند که بسیاری از ورزشکاران مسلمان را از رقابت‌ها بازمی‌دارد. این مسئله در مسابقات

مقدماتی المپیک ۲۰۱۲ به طور عینی نمایان شد (پروس، ۲۰۱۵). به گفته یکی از مصاحبه‌شوندگان (O8)، این قوانین عملاً ورزشکاران ما را به حاشیه می‌رانند و روحیه‌مان را تضعیف می‌کنند. همچنین یافته‌ها نشان می‌دهد که حاکمیت تفکرات سکولار در مجامع بین‌المللی، تعارض‌هایی را میان منشور المپیک و سیاست‌های اجرایی ایجاد کرده است که نیازمند بازنگری در سیاست‌گذاری‌ها است.

مدل نقشی زنان ورزشکار ایرانی

حضور زنان ورزشکار ایرانی در عرصه‌های بین‌المللی توانسته است نماینده‌ای برای هویت فرهنگی ایران باشد و نقش مؤثری در تغییر دیدگاه‌های جهانی ایفا کند (چهرمی، ۲۰۲۱). این موفقیت‌ها نه تنها توانمندی و پایداری زنان ورزشکار ایرانی را به نمایش می‌گذارد، بلکه ظرفیت تعامل میان ارزش‌های فرهنگی و الزامات جهانی را نیز برجسته می‌کند. یکی از مصاحبه‌شوندگان (G10) اظهار کرد: در سال‌های قبل فدراسیون‌ها حجاب زنان مسلمان را در رقابت‌ها قبول نمی‌کردند، اما امروزه نوعی دموکراسی در رقابت‌های بین‌المللی به وجود آمده که هر فردی با هر رنگ، دین، فرهنگ و... می‌تواند در رقابت‌ها شرکت کند. علاوه بر این، استانداردسازی لباس‌های ورزشی اسلامی به عنوان راهکاری عملی برای تسهیل حضور زنان ایرانی در رقابت‌های بین‌المللی، نقشی کلیدی ایفا کرده است (بحرین‌والا و اوکانر، ۲۰۲۲). مصاحبه‌شونده دیگری (A12) گفت: شاید اگر ما طراحان زنده‌ای برای لباس‌های اسلامی در هر رشته‌ای داشته باشیم، بانوان ما بتوانند در هر رشته ورزشی که علاقه و استعداد دارند، شرکت کنند و موفقیت‌های بیشتری به دست بیاورند.

بحث و نتیجه‌گیری

در پژوهش حاضر با بهره‌گیری از مصاحبه‌های عمیق و تحلیل شبکه‌ای مضامین، سعی بر این بود تا شکاف میان استانداردهای جهانی ورزشی و واقعیت‌های فرهنگی و اجتماعی ورزشکاران زن ایرانی به شیوه‌ای جامع و چندبعدی بررسی شود. یافته‌های به‌دست‌آمده از تجزیه و تحلیل دقیق داده‌ها، نشانگر تنش‌هایی است که در محل تلاقی الزامات محلی و ضروریات جهانی به وجود می‌آید. از یک سو، این تناقض در قالب محدودیت‌های پوششی، فشارهای روانی ناشی از تضاد هویتی و نبود دسترسی به فرصت‌های برابر بروز می‌کند. از سوی دیگر، قوانین و مقررات بین‌المللی همچون قانون چهارم فوتبال، به عنوان نمادی از تنگناهای ناشی از تداخل بین ارزش‌های سکولار و الزامات مذهبی مطرح می‌شوند.

یافته‌های پژوهش حاضر با نتایج مطالعات پیشین مانند پژوهش صادقی و همکاران (۲۰۱۸) که به بررسی چالش‌های فرهنگی ورزشکاران زن پرداخت، همخوانی دارد؛ با این تفاوت که پژوهش حاضر رویکردی عمیق‌تر و چندوجهی‌تر به مسئله داشت. تحقیقات بین‌المللی مانند مطالعه آگوستا و همکاران (۲۰۲۴) نیز به چالش‌های مشابهی پرداخته‌اند، اما تمرکز آن‌ها بیشتر بر جنبه‌های حقوقی بوده و به بعد پوششی توجه بسیار کرده‌اند (آگوستینا و همکاران ۲۰۲۴) و کمتر به ابعاد روان‌شناختی و هویتی پرداخته‌اند. در مقایسه با تحقیق آگوستا و همکاران، مطالعه حاضر رویکردی جامع‌تر داشت و ابعاد متعدد این چالش را بررسی کرد.

به‌علاوه، این یافته‌ها در کنار تجربیات موفق همچون حضور الهه احمدی در تیراندازی المپیک با رعایت استانداردهای پوششی اسلامی، به‌وضوح نشان می‌دهد که چالش‌هایی جدی در مسیر اجرای عدالت ورزشی وجود دارد، اما توانمندی‌ها و خلاقیت‌های ورزشکاران زن ایرانی نیز می‌تواند الگویی الهام‌بخش برای ایجاد سیاست‌های منعطف‌تر باشد (جور، ۲۰۱۸). همچنین روند مشاهده‌شده نشان می‌دهد که تجربه‌های موفق همچون استانداردسازی لباس‌های ورزشی متناسب با الزامات فرهنگی، می‌تواند پلی میان حفظ هویت محلی و رعایت ضوابط فنی و حرفه‌ای باشد.

از سوی دیگر، یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که نقص‌های موجود تنها از منظر قوانین و مقررات قابل‌بررسی نیست، بلکه ابعاد روان‌شناختی و هویتی ورزشکاران را نیز در بر می‌گیرد؛ از این رو تأکید بر ارائه حمایت‌های روان‌شناختی و ایجاد بستری برای تقویت حس شمول و اعتمادبه‌نفس، می‌تواند راهگشای مهمی در تسهیل ورود ورزشکاران زن به عرصه‌های بین‌المللی باشد. علاوه بر این،

با تبیین دقیق تجربیات و چالش‌های مطرح‌شده، پژوهش حاضر زمینه‌ای را فراهم می‌آورد تا ارزش‌های منشور المپیک با واقعیت‌های اجرایی در سطح جهانی بازنگری شود.

افزون بر این، اهمیت این پژوهش در سطوح مختلف نظری و کاربردی قابل‌بررسی است: از یک سو، در سطح نظری این مطالعه به غنای ادبیات مربوط به تعامل بین هنجارهای جهانی و ارزش‌های فرهنگی-مذهبی می‌افزاید و چارچوبی تحلیلی برای درک بهتر پویایی‌های موجود در این حوزه ارائه می‌دهد و از سوی دیگر، در سطح کاربردی یافته‌های این پژوهش می‌تواند مبنایی برای بازنگری در سیاست‌های نهادهای بین‌المللی ورزشی فراهم آورد و به تدوین دستورالعمل‌های جامع‌تر با رویکرد فراگیر فرهنگی کمک کند. همچنین برای سیاست‌گذاران ورزشی داخلی این نتایج مسیرهای عملی برای تعامل سازنده‌تر با نهادهای جهانی ترسیم می‌کند و برای ورزشکاران زن، راهکارهایی را در جهت تقویت توانمندی‌ها و غلبه بر چالش‌های هویتی ارائه می‌دهد. درنهایت، تأثیر این پژوهش را می‌توان در ایجاد الگویی برای سایر جوامع با ارزش‌های فرهنگی-مذهبی مشابه مشاهده کرد که با چالش‌های مشابه در عرصه ورزش جهانی مواجه‌اند؛ به این ترتیب، براساس یافته‌های پژوهش حاضر پیشنهاد می‌شود، نهادهای مربوط در راستای بهبود وضعیت ورزشکاران زن ایرانی در عرصه بین‌المللی، اقدام به تشکیل کمیته‌های تخصصی متشکل از نمایندگان فدراسیون‌های ورزشی کشورهای اسلامی و نهادهای بین‌المللی کنند تا با بازنگری در استانداردهای پوششی به تدوین قوانین منعطف‌تر بپردازند. هم‌زمان، سرمایه‌گذاری در طراحی و تولید پوشش‌های ورزشی استاندارد منطبق با ارزش‌های فرهنگی-اسلامی و الزامات فنی رشته‌های مختلف ورزشی نیز ضروری به نظر می‌رسد. از آنجاکه ابعاد روان‌شناختی چالش‌های مذکور از اهمیت بسزایی برخوردار است، راه‌اندازی مراکز تخصصی ارائه خدمات روان‌شناختی به ورزشکاران زن و برگزاری دوره‌های آموزشی برای مربیان در زمینه مدیریت چالش‌های فرهنگی در سطح بین‌المللی می‌تواند به تقویت هویت ورزشی و افزایش توانمندی‌های روانی این ورزشکاران در مواجهه با چالش‌های بین‌المللی کمک شایانی کند. تشکیل شبکه‌های ارتباطی میان ورزشکاران زن از کشورهای مختلف با دغدغه‌های مشابه نیز می‌تواند به تبادل تجربیات و ارائه حمایت متقابل منجر شود. همچنین اصلاح سیاست‌های داخلی در جهت تسهیل حضور ورزشکاران زن در عرصه‌های بین‌المللی و ایجاد ساز و کارهای حمایتی مؤثر از دیگر اقدامات ضروری به شمار می‌آید.

برای تکمیل و توسعه یافته‌های این پژوهش، پیشنهاد می‌شود محققان آتی به بررسی تطبیقی تجارب ورزشکاران زن در کشورهای مختلف اسلامی با رویکرد مقایسه‌ای بپردازند و تأثیر حمایت‌های روان‌شناختی بر عملکرد ورزشی و حس هویت ورزشکاران زن در سطح بین‌المللی را مطالعه کنند. همچنین بررسی نقش فناوری‌های نوین در تولید پوشاک ورزشی منطبق با ارزش‌های فرهنگی و استانداردهای فنی، تحلیل تطبیقی سیاست‌های سازمان‌های بین‌المللی ورزشی در قبال تنوع فرهنگی و مذهبی و مطالعه روش‌های مؤثر برای تغییر نگرش در سطح بین‌المللی به ورزشکاران با پوشش اسلامی، می‌تواند به غنای دانش موجود در این زمینه بیفزاید و راهکارهای عملی برای حل چالش‌های پیش‌رو ارائه دهد.

محدودیت‌هایی از قبیل نمونه‌گیری هدفمند از تعداد محدودی از ورزشکاران و مربیان در این پژوهش وجود داشت، اما یافته‌های پژوهش حاضر می‌تواند نقطه آغازی برای تغییری پارادایمیک در نگرش به مفهوم فراگیری در ورزش باشد.

پیام مقاله

این پژوهش با ارائه تصویری جامع از شکاف بین استانداردهای جهانی و واقعیت‌های زیسته ورزشکاران زن ایرانی، زمینه‌ساز گفتمان نوین در عرصه ورزش بین‌المللی است. دستاورد اصلی این مطالعه، نشان دادن ضرورت حرکت از رویکرد تک‌بعدی استانداردسازی به سمت الگویی چندوجهی و منعطف است که در آن تنوع فرهنگی نه به‌عنوان مانع، بلکه به‌مثابه فرصتی برای غنی‌سازی ورزش جهانی شناخته می‌شود. این مسیر پژوهشی می‌تواند به تحقق آرمان ورزش به‌عنوان پلی میان فرهنگ‌ها و بستری برای گفتگوی تمدن‌ها کمک شایانی نماید و عدالت ورزشی را در معنای واقعی آن محقق کند.

ملاحظات اخلاقی

در این پژوهش، تمام اصول اخلاقی رعایت شد. شرکت کنندگان پس از کسب رضایت آگاهانه و با آگاهی از اهداف و رویه‌های تحقیق، در مصاحبه‌ها شرکت کردند. حفظ محرمانگی اطلاعات و حریم خصوصی آن‌ها یکی از الزامات اصلی مطالعه بود و تمام مراحل جمع‌آوری داده‌ها در محیطی امن و قابل اعتماد انجام شد.

مشارکت نویسندگان

نویسندگان در تمام مراحل اجرای پژوهش از جمله اجرای طرح و نگارش، مشارکت یکسان داشتند.

تعارض منافع

در طول این تحقیق، هیچ کمک مالی از منابع عمومی، تجاری و غیردولتی دریافت نشد. نویسندگان اعلام می‌کنند که هیچ تضاد منافی در انجام این تحقیق وجود ندارد. تمام فعالیت‌های تحقیقاتی به طور مستقل، بی‌طرفانه و بدون هیچ گونه وابستگی به عوامل سیاسی، تجاری یا سازمانی انجام شد.

تشکر و قدردانی

از همه کسانی که با نظرها و بازخوردهای سازنده خود در هر مرحله از پژوهش ما را یاری کردند، صمیمانه تشکر و قدردانی می‌شود.

منابع

- Agustina, D., Rismayanthi, C., Sumaryanti, S., Yuniana, R., Nugroho, S., Haidar, M. D.,...Murgolo, M. (2024). Policies and obligation of women athletes clothing at international sports events: A literature study. *Tanjungpura Journal of Coaching Research*, 2(3), 104-113. <https://doi.org/10.26418/tajor.v2i3.80906>
1. Ayub, A. (2011). A closer look at FIFA's hijab ban: What it means for Muslim players and lessons learned. *SAIS Review of International Affairs*, 31(1), 43-50. <https://doi.org/10.1353/SAIS.2011.0010>
 2. Bahrainwala, L., & O'Connor, E. (2022). Nike unveils Muslim women athletes. *Feminist Media Studies*, 22(3), 469-484. <https://doi.org/10.1080/14680777.2019.1620822>
 3. Benn, T., & Dagkas, S. (2017). The Olympic Movement and Islamic culture: conflict or compromise for Muslim women? In *Understanding UK Sport Policy in Context* (pp. 119-132). Routledge. <https://doi.org/10.1080/19406940.2012.656677>
 4. Campbell, S., Greenwood, M., Prior, S., Shearer, T., Walkem, K., Young, S.,...Walker, K. (2020). Purposive sampling: complex or simple? Research case examples. *Journal of research in Nursing*, 25(8), 652-661. <https://doi.org/10.1177/1744987120927206>
 5. Ciomag, R.-V., & Pop, C. (2024). Cultural and sporting characteristics of countries participating in sports competitions. *Marathon*, 16(1), 19-26. <https://doi.org/10.24818/mrt.24.16.01.02>
 6. Cox, M., Dickson, G., & Cox, B. (2017). Lifting the veil on allowing headscarves in football: A co-constructed and analytical autoethnography. *Sport Management Review*, 20(5), 522-534. <https://doi.org/10.1016/J.SMR.2016.10.007>
 7. Garcia, B. (2022). The Olympic Movement and Cultural Policy: historical challenges and ways forward. *Journal of Olympic Studies*, 3(2), 44-65. <https://doi.org/10.5406/26396025.3.2.04>
 8. Jahromi, M. K. (2021). Iranian women in sport. In *Women and Sport in Asia* (pp. 79-89). Routledge.

9. Mestre, A. M. (2024). *The Olympic Games, Sports Law and Human Rights*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003569749>
10. Prouse, C. (2015). Harnessing the hijab: the emergence of the Muslim Female Footballer through international sport governance. *Gender, Place & Culture*, 22(1), 20-36. <https://doi.org/10.1080/0966369X.2013.832664>
11. Sadeghi, S., Sajjadi, S. N., Nooshabadi, H. R., & Farahani, M. J. (2018). Social-cultural barriers of Muslim women athletes: Case study of professional female athletes in Iran. *Journal of Management Practices, Humanities and Social Sciences*, 2(1), 6-10. <https://doi.org/10.33152/jmphss-2.1.2>
12. Terry, G., Hayfield, N., Clarke, V., & Braun, V. (2017). Thematic analysis. *The SAGE handbook of qualitative research in psychology*, 2(17-37), 25. <https://doi.org/10.4135/9781526405555.n2>
13. Thompson, D., Deatrick, J. A., Knafl, K. A., Swallow, V. M., & Wu, Y. P. (2022). A pragmatic guide to qualitative analysis for pediatric researchers. *Journal of Pediatric Psychology*, 47(9), 1019-1030. <https://doi.org/10.1093/jpepsy%2Fjsac040>
14. Ziaee, A., Van Sterkenburg, J., & Van Hilvoorde, I. (2023). Female elite sports achievements in Iran. The case of the first Olympic medalist. *International Review for the Sociology of Sport*, 58(1), 208-229. <https://doi.org/10.1177/10126902221088124>
15. Булатова, М. (2018). Multiculturalism and Olympic sport. https://doi.org/10.32652/OLYMPIC2018.2_1